

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) SUPERJURI

MAGISTRAT DOTTOR PAUL COPPINI LL.D.

Seduta ta' nhar il-Gimgha 1 ta' Dicembru, 2000 .

Citazzjoni numru : 15/95G1(PC)

Carmel u Maria konjugi Bugeja .

VS

**Id-Direttur Generali tax-Xoghlijiet pubblici , u
Il-Perit Philip Grech bhala l-perit inkarigat
mis-Sezzjoni tad-Drenagg ghal Ghawdex .**

Il-Qorti ;

Rat ic-citazzjoni li permezz taghha l-atturi wara li ppremettew :

Illi l-atturi huma propretarji ta' porzjoni raba mit-territorju maghruf bhala "Tal-Bakkari" fil-limiti tax-Xewkija, Ghawdex tal-kejl ta' cirka tlett elef hames mija u sittin metri kwadri (3,560 mk) u konfinanti mat-tramuntana ma' triq Bakkari, majjistral ma' beni ta' Pinu Bugeja u nofsinhar ma' beni ta' Ganni Attard u terzi ohra ;

Illi ghal zmien twil l-atturi ilhom ibatu minn skular tad-drenagg li qieghed jisbroffa ta spiss u kontinwament mill-katusi tad-drenagg tal-

Gvern u wara li jiskula ghat-triq jibqa' niezel fir-raba tal-atturi bil-konsegwenza li l-atturi sofrew danni konsistenti f'herba shiha li saret fir-raba tal-atturi u f'telf ta' prodott u wicc tar-raba ;

Illi l-atturi ilhom zmien twil jipprotestaw ruhhom mal-awtoritajiet ikkoncernati sabiex jirrimedjaw ghal dana l-inkonvenjent kbir li huma qeghdin isofru u dana, nonostanti, l-istess awtoritajiet ikkoncernati, ghalkemm dejjem ippromettew li sejrjn jirrimedjaw ghal dana n-nuqqas taghhom, baqghu inadempjenti .

Talbu lill-konvenuti nomine jghidu ghaliex ma ghandhomx jigu minn din il-Qorti :

- 1) Iddikjarat illi huma responsabbli ghal dana l-inkonvenjent tal-iskular tad-drenagg ghar-raba taghhom u tal-hsarat ingenti li huma sofrew u li qeghdin isofru fir-raba taghhom ;
- 2) Ikkundannati sabiex fiz-zmien qasir u perentorju li jigi lilhom prefiss jirrimedjaw ghal dana n-nuqqas taghhom billi jaghmlu dawk ix-xoghlijiet kollha rimedjali sabiex jitnehha u jigi eliminat darba ghal dejjem dana l-inkonvenjent ;
- 3) F'kaz li l-istess zmien jghaddi inutilment ghaliex l-istess atturi m'ghandhomx jigu awtorizzati jaghmlu l-istess xoghlijiet huma ghas-spejjez tal-istess konvenuti nomine u taht id-direzzjoni ta' perit li ghandu jigi nominat ghal l-istess fini ;
- 4) Tillikwida d-danni kollha gia sofferti u li qeghdin josofru l-atturi, liema danni jikkonsistu sewwa fi hsarat fir-raba taghhom, kif ukoll f'telf ta' prodott, kif jigi pruvat dettaljatament waat is-smiegh tal-istess kawza u dana okkorrendo permezz ta' perit nominat ghal l-istess fini ;
- 5) Tikkundanna lill-istess konvenuti nomine li jhallsu d-danni kollha hekk sofferti u likwidati .

Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-ittra ufficjali tat-28 ta' Dicembru 1994, u bl-ingunzzjoni tal-istess konvenuti ghas-subizzjoni li ghalha huma imharrka .

Bl-imghaxijiet skond il-ligi .

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-atturi skond il-ligi, debitament ikkonfermata bil-gurament ta' Carmel Bugeja .

Rat id-dokumenti kollha annessi ma' l-istess citazzjoni .

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet `tad-Direttur inkarigat mid-drenagg li eccepixxa :

1. Preliminarjament illi d-direttur Generali tax-Xoghlijiet m'ghandux id- "day to day running" tad-drenagg u ghaldaqstant ghandu jinqala' barra mill-kariga odjerna ;
2. Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi michuda bl-ispejjez ;
3. Salv eccezzjonijiet ohra .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess konvenut konfermata bil-gurament ta' Joseph Bajada .

Rat id-degriet taghha tal-21 ta' April, 1995, li permezz tieghu gie nominat l-AIC Richard Aquilina bhala perit tekniku sabiex jiehu konjizzjoni tat-talbiet attrici f'din il-kawza, fid-dawl tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti .

Rat ir-relazzjoni tal-perit tekniku l-AIC Richard Aquilina pprezentata fis-16 ta' Gunju, 1999, u kkonfermata minnu bil-gurament fit-3 ta' Novembru, 1999 .

Ikkunsidrat illi mill-istess konklużjonijiet peritali jirrizulta illi mill-provi li ngabru l-hsara vera kienet qed issir, kif allegaw l-atturi u din kienet ir-riżultat ta' imblukkar ta' drenagg . Jghid ukoll l-istess perit, illi din il-hsara setgħet twaqqfet tlett snin qabel, meta kienet inghatat ordni biex il-medda tinbidel . U għal hekk fl-opinjoni ta' l-istess perit tekniku, l-ewwel u r-raba talba ta' l-atturi għandhom jigu milqugħa peress li l-konvenuti nomine kienu ga għamlu x-xogħlijiet fit-tibdil tad-drenagg; it-tieni u t-tielet talbiet ma għandhomx jigu kkonidrati.

Irrizulta wkoll illi mid-dokument esebit quddiem il-perit tekniku, bhala dokument CB 1, illi d-danni kkagunati kawza tal-hsara fis-sistema tad-drenagg kienu jammontaw għas-somma ta' seba' mija tnejn u erbgħin lira maltija (LM742) .

Rat ukoll il-verbal tagħha tat-22 ta' gunju 2000, li permezz tiegħu din il-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza .

Il-Qorti għal hekk, u in vista tal-konklużjonijiet peritali, tiddecidi l-kawza billi tilqa' l-ewwel talba u tiddikjara lill-konvenut direttur generali tax-xogħlijiet responsabbli fil-kariga tiegħu responsabbli għall-inkonvenjent tal-iskular tad-drenagg għar-raba ta' l-atturi, u għal hsarat illi sofrew l-istess atturi; tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-tieni u t-tielet talba, u dana peress illi rrizulta illi fil-mori tal-kawza dawn il-hsarat gew rimedjati mill-istess konvenut; tilqa' r-raba talba u tillikwida d-danni sofferti mill-atturi, fis-somma ta' seba' mija u tnejn u erbgħin lira (LM742), u tikkundanna lill-istess konvenuti sabiex ihallsu din is-somma lill-atturi . Tillibera pero' lill-perit Philip Grech mill-osservanza tal-gudizzju, u dana peress illi l-istess perit Philip Grech personalment ma huwa responsabbli għall-ebda parti mill-hsarat ikkagunati lill-atturi .

L-ispejjez ta' din il-kawza għandhom sopportati kollha kemm huma mill-konvenut direttur generali tax-xogħlijiet pubblici .

(ft) Paul Coppini
Magistrat .

(ft) Francis Attard
Deputat Registratur .

Vera Kopja

Għar-Registratur .

S1595Pc
882